TRAGEDIA

(Costin Popa – 7 septembrie 2007)

„Dacă ar fi trăit în secolul nostru, Bizet ar fi fost bucuros să-și recunoască opera în substanța ei cea mai intimă” afirmă Ion Caramitru în programul de sală al spectacolului **Tragedia lui Carmen**, prezentat în Festivalul „Enescu”. În nici un caz! **Carmen** de Georges Bizet se susține singură prin propria ei valoare și structură.

Numai că aici este vorba de cu totul altceva. Marius Constant, Jean-Claude Carrière și Peter Brook au creat un nou opus muzical-teatral luând ca bază cele scrise de Bizet, de libretiștii Meilhac și Halévy, de inspiratorul tramei, Mérimée, amalgamând, compunând pe alocuri, modificând profiluri de personaje, sintetizând, parodiind dar păstrând firul călăuzitor al destinului eroinei principale.

Aria cărților, poate cea mai profundă pagină din operă, deschide spectacolul și revine ciclic, la un moment dat sublimată numai la acorduri, fără a desena linia melodică. Este prevestirea morții care inundă apăsător totul, ca finalitate a dramei pierderii totale a iubirii. Fără alternativă, Carmen se sacrifică. Supraviețuiește fizic Don José, însă sufletul său era demult condamnat la moarte.

Da, autorii versiunii au inovat pornind de la sursă și au creat o nouă lucrare. Este, poate, preferabil decât să se cantoneze rigid în partitură și să se aventureze la derapaje regizorale fără susținere în sensurile muzicii, în text. Privit astfel, spectacolul stă în picioare și puriștii operei mă vor scuza. Nu e chiar o... tragedie!

Autorul mizanscenei, Ion Caramitru, a lucrat intens și a dăruit interpreților suflu teatral. L-au susținut scenografa Maria Miu și semnatarul luminilor, Chris Jaeger. Au performat cântăreții Oana Andra (Carmen), Vlad Miriță (José), Iordache Basalic (Escamillo), Mihaela Stanciu (Micaëla) și actorii Eugen Cristea (Pastia), Silviu Biriș (Zuniga), Vasile Calofir (García).

A acompaniat Orchestra Metropolitană de Cameră București, sub bagheta lui Tiberiu Soare.

Păcat că spectacolul a ieșit bilingv, cântat în franceză și cu proza rostită în grai neaoș dâmbovițean. O variantă unitară ar fi fost preferabilă.